

Deprese a vyhoření jsou nemoci z povolání, shodli se europoslanci. Vznikají pravidla, podle nichž by firmy musely hlídat stres zaměstnanců

00:45 | 04.09.26 [Originál](#) [Stáhnout](#)Internet • **ZDROJ:** HospodářskéNoviny.cz - Ihned.cz - Archiv Premium • **AUTOR:** Kristýna Matějková • **SUPERTÉMA:** APSS ČR • **TÉMA:** Prezident APSS ČR

Nadmíra stresu, vyhoření či šikana a obtěžování na pracovišti jsou závažnými zdravotními riziky, varují europoslanci. Chtějí proto, aby před těmito faktory zaměstnance lépe chránil zákon a firmy byly povinny mít tato rizika pod kontrolou. Pokyny k tomu, jak hlídat dopady na psychiku v práci, už připravují i čeští úředníci. Zaměstnavatelé se ale bojí zahlcení dalším papírováním a povinnými měřeními stresu.

Podle dat prezentovaných europoslanci vynakládají členské státy Evropské unie každý rok 100 miliard eur na řešení psychických problémů zapříčiněných prací – kvůli nepřítomnosti a nižšímu výkonu. Až 80 procent z těchto nákladů a ušlého zisku přitom nesou firmy. Jde tedy o výrazný zdravotní i ekonomický problém, který je třeba začít hlouběji řešit.

Případná nová směrnice by podle europoslanců měla zakotvit nové závazné požadavky na firmy. Ty by měly jednak pravidelně mapovat výskyt takzvaných psychosociálních rizik, která znamenají nadměrnou stresovou zátěž zaměstnanců. A případně zajistit jejich odstranění. Mezi tato rizika řadí samotnou intenzitu práce a množství zadávaných úkolů, ale také šikanu od nadřízených či konflikty, obtěžování a diskriminaci na pracovišti. To vše vede k nárůstu výskytu syndromu vyhoření či depresi.

Kdy budou hotová konkrétní pravidla na evropské úrovni, zatím není jisté. Evropský parlament by měl svůj návrh podstoupit komisi letos v říjnu, ta může následně začít pracovat na návrhu. Už v tuto chvíli ale evropská úředníci sbírají podněty i od zástupců českých firem.

Ti jsou přitom zásadně proti zavádění jakýchkoli povinností spojených s ochranou psychiky zaměstnanců. „Máme s tím ale dva základní problémy. Zaprvé, jak chcete spolehlivě stres měřit? Nezměříte to na nějaké škále jako chlad nebo vibrace. Zadruhé je u psychologické zátěže těžké odlišit, jestli skutečné prameny z práce, nebo z jeho osobních problémů,“ říká výkonný ředitel Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů Vít Jásek.

Duševní zátěž práce by se proto měla podle něj vždy řešit individuálně. „Firmy v tom nejsou dokonalé, ale úplně by stačilo kvalitní řízení, komunikace a klasická personální práce. To je úplný základ. A je jedno, kolik nových zákonů, směrnic a pravidel vytvoříme, stejně se na tom ve finále budou muset domluvit lidé na tom pracovišti,“ doplňuje.

Pravidelná šetření by zároveň znamenala dodatečnou administrativní zátěž. Stávající zákony z hlediska ochrany psychiky zaměstnanců jsou proto podle zástupců českých firem dostačující. Některé podniky už nyní hlídají míru stresu například v rámci dotazníků spokojenosti, ale i pomocí komplexního měření na míru od externích firem.

„Práce v napjatých termínech či vyšší intenzita práce jsou a musí být přirozenou součástí fungování tržní ekonomiky, která má být konkurenceschopná,“ říká **prezident** Unie zaměstnavatelských svazů **Jiří Horecký** k jednomu z argumentů europoslanců, kteří varují před občasnou přílišnou náročností práce.

Co chystá Česko

Jak HN potvrdil zastupující hlavní hygienik Matyáš Fošum, tématem se v posledních týdnech zabývá i tuzemský Státní zdravotní ústav. Vychází přitom z probíhajících jednání na evropské úrovni, ale také nového doporučení zastřešujícího orgánu pro evropské inspektoráty práce známého pod zkratkou SLIC, který každoročně provádí kontroly v členských zemích.

„Ve své závěrečné zprávě loni doporučil rozšířit stávající přístup tak, aby lépe postihoval i obtížně měřitelná rizika, mezi něž patří ta psychosociální,“ doplňuje Fošum, který na ministerstvu zdravotnictví zároveň vede odbor ochrany veřejného zdraví. Tuzemské inspektoráty už nyní míru stresu v práci hodnotí v rámci celkových šetření, orgány ale doporučují pravidla upravit a lépe definovat.

Podobně jako ti evropská jsou i čeští úředníci nicméně zatím v rané fázi příprav. Jednou z cest by podle Fošuma v budoucnu mohlo být doplnění informací o stresu do nařízení vlády z roku 2007, které definuje podmínky ochrany zdraví na pracovišti. „Nelze ale předjímat výsledek legislativního procesu. Tudiž není ani možné určit, jaké povinnosti zaměstnavatelé budou nebo nebudou mít,“ dodává.

Ve hře může podle doporučení europoslanců být i rozšíření seznamu takzvaných nemocí z povolání právě například o depresi nebo syndrom vyhoření. U těchto nemocí prokazatelně způsobených výkonem práce mají v některých případech zaměstnanci nárok na finanční náhradu. Dnes se v Česku v této kategorii uznávají například syndrom karpálního tunelu způsobený nadměrnou prací na počítači či poškození sluchu u dělníků vykonávajících práci v hlučném prostředí.

Evropská politika zároveň navrhuje ukotvení práva na to se někdy plně odpojit od práce (right to disconnect from work). Rozšíření home officů totiž podle reportu v posledních letech vedlo k rozvinutí „kultury neustálé dostupnosti“, která dále posiluje tlak v některých podnicích na to, aby zaměstnanci byli stále na příjmu. Například data Eurofondu z roku 2024 ukazují, že mimo pracovní dobu je někdy několikrát do měsíce kontaktovaný každý pátý pracovník v Evropě.

SEKCE: Ostatní**KLÍČOVÁ SLOVA:** prezident (1x), jiří (1x), horecký (1x)